

Y PWYLLGOR GWAITH

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mehefin 2017

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Llinos Medi Huws (Cadeirydd) Y Cynghorydd Ieuan Williams (Is-Gadeirydd) Y Cynghorwyr Richard Dew, John Griffith, R. Meirion Jones, R.G. Parry, OBE, FRAgS, Dafydd Rhys Thomas
WRTH LAW:	Prif Weithredwr Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Cymuned a Gwella Gwasanaethau) Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro Pennaeth Dysgu Pennaeth Gwasanaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo Pennaeth Gwasanaethau Tai Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd (ar gyfer eitem 4) Prif Syrfêwr (RG) (ar gyfer eitem 9) Swyddog Pwyllgor (ATH)
YMDDIHEURIADAU:	Dim
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorwyr Glyn Haynes, Aled Morris Jones, Alun Mummery, Shaun Redmond

Croesawodd y Cadeirydd bawb a oedd yn bresennol i gyfarfod cyntaf y Pwyllgor Gwaith o dan y Cyngor newydd.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Datganodd y Cynghorwyr R.G. Parry, OBE, FRAgS a Ieuan Williams ddiddordeb personol sy'n rhagfarnu mewn perthynas ag eitem 8 ar y rhaglen.

2 MATERION BRYN A ARDYSTIWIYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU SWYDDOG A BENODWYD GANDDO

Dim i'w adrodd.

3 COFNODION

Cyflwynwyd i'w cadarnhau, gofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 24 Ebrill, 2017.

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion y cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 24 Ebrill, 2017.

4 BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwynwyd er cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yn ymgorffori Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith am y cyfnod Gorffennaf 2017 i Chwefror 2018.

Adroddodd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ar y newidiadau i'r Blaen Raglen Waith ers y cyfnod adrodd blaenorol, fel a ganlyn -

• Eitemau newydd i'r Blaen Raglen Waith

- Eitemau 12, 33 a 38 sy'n ymwneud â dileu dyledion sydd dros £5,000 mewn gwerth. Mae'r hawl i benderfynu ar hyn wedi'i ddirprwyo i'r Aelod Portffolio Cyllid a'r Swyddog Adran 151 o dan gynllun dirprwyo'r Cyngor.
- Eitemau 9 a 11 sydd i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 17 Gorffennaf, 2017.
- Eitemau 18 a 21 sydd i'w hystyried gan y Pwyllgor gwaith yn ei gyfarfod ar 18 Medi 2017.
- Eitem 23 sydd i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 30 Hydref 2017.
- Eitemau 29 a 30 sydd i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 27 Tachwedd 2017.
- Eitemau 35 a 36 sydd i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 18 Rhagfyr, 2017.
- Eitemau 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 a 47 sydd i'w hystyried gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod i drafod y Gyllideb ar 19 Chwefror 2018.

• Eitemau a ohiriwyd tan ddyddiad diweddarach

- Eitem 6 (Diweddariad ar y Rhaglen Welliannau i'r Mân Ddaliadau) sydd wedi ei haildrefnu i'w thrafod yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith ar 18 Medi 2017 yn hytrach na 17 Gorffennaf 2017.
- Eitem 8 (Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr) sydd wedi ei haildrefnu i'w thrafod yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith ar 17 Gorffennaf 2017.

Penderfynwyd cadarnhau Blaen Raglen Waith ddiweddaredig y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod o fis Gorffennaf, 2017 i Chwefror, 2018 yn amodol ar y newid ychwanegol yr adroddwyd amdano yn y cyfarfod.

5 ADRODDIAD MONITRO CYLLIDEB REFENIW 2016/17 - CHWARTER 4

Cyflwynwyd er ystyriaeth gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 yn amlinellu'r canlyniadau dros dro ar gyfer y flwyddyn ariannol o 1 Ebrill 2016 i 31 Mawrth 2017.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Cyllid mai'r sefyllfa ariannol gyffredinol a ragwelir ar gyfer 2016/17 yw tanwariant o £633k; mae hyn yn well na'r gorwariant a ragwelwyd

ac yr adroddwyd arno yn Chwarter 3. Mae'r esboniadau am yr amrywiadau sylweddol yn y cyllidebau a reolir gan wasanaethau wedi eu cynnwys yn yr adroddiad. Mae nifer o eitemau'n cael eu heithrio o gyllidebau'r gwasanaeth am fod gwariant yn erbyn y penawdau hyn y tu hwnt i reolaeth y gwasanaeth. Ar ôl cymryd yr eitemau hyn i ystyriaeth, mae'r tanwariant cyffredinol i'r Cyngor yn gostwng i £311k a hwn yw'r swm sydd i'w drosglwyddo i Falansau Cyffredinol y Cyngor.

Amlygodd yr Aelod Portffolio Cyllid y canlynol fel pwyntiau i'w nodi -

- Ymrwymiad posibl oddeutu £2.8m i setlo hawliadau tâl cyfartal sy'n parhaufod angen sylw, sy'n golygu y bydd lefel yr arian wrth gefn heb ei ymrwymo yn gostwng o £7.886m i £5.086m. Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn ceisio sicrhau cytundeb gan Lywodraeth Cymru a fyddai'n caniatáu i'r Cyngor drin y gwariant fel gwariant cyfalaf a fyddai'n trosglwyddo'r gost i'r gyllideb refeniw dros nifer o flynyddoedd. Os bydd y cais yn llwyddiannus, yna bydd y swm o £2.8m yn arian nad yw wedi ei ymrwymo ac yn cael ei roi'n ôl yn y gronfa wrth gefn gyffredinol sydd ar gael i'r Cyngor.
- Roedd gorwariant o £861k yn y gwasanaeth ar ddiwedd y flwyddyn. Roedd y sefyllfa hon yn waeth na'r un a adroddwyd arni yn chwarter 3, sef £775k. Mae'r cynnydd yn nifer y lleoliadau allsirol arbenigol ers cychwyn y flwyddyn academaidd newydd wedi arwain at bwysau ariannol sylweddol ar y Gwasanaeth ac mae'r gorwariant am y flwyddyn ariannol ar y cyllidebau hyn yn £396k. Cafwyd gorwariant o £331k ar gludiant ysgolion.
- Roedd gorwariant o £1,019k yn y Gwasanaethau Plant ar ddiwedd y flwyddyn, sy'n sylweddol uwch na'r canlyniad a ragwelwyd yn Chwarter 3, a'r rheswm dros y gorwariant yw cost y ddarpariaeth ar gyfer plant sy'n derbyn gofal, sy'n ddarpariaeth arbenigol fel arfer. Mae hon yn ddarpariaeth sy'n cael ei harwain gan y galw ac ychydig iawn o reolaeth sydd gan y gwasanaeth drosti. Fodd bynnag, mae mesurau lliniaru yn cael eu rhoi ar waith, yn bennaf drwy fabwysiadu ymagwedd ataliol, er mwyn sicrhau lles y boblogaeth sy'n derbyn gofal yn Ynys Môn fel y disgrifir ym mharagraff 3.3.2 yr adroddiad.
- Tanwariant o £1.541m yn y Cyllid Corfforaethol a briodolir yn bennaf i arian annisgwyl unwaith ac am byth. Bydd arbedion Cyllid Corfforaethol yn ariannu gorwariant ar wasanaethau.

Daeth yr Aelod Portffolio Cyllid i'r casgliad bod yr arbedion a gyflawnwyd yn 2016/17 wedi deillio'n rhannol oherwydd amgylchiadau rhagluniaethol a bod rhaid cwestiynu a fyddent yn parhau i fod ar gael yn 2017/18. Y neges i wasanaethau yw ei bod yn hanfodol eu bod yn cyrraedd eu targedau arbedion ar gyfer y flwyddyn ariannol 2017/18.

Ategodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog 151 fod gwasanaethau, yn arbennig Addysg a Gwasanaethau Plant, o dan bwysau ariannol. Fodd bynnag, wrth i arbedion gael eu hychwanegu at y cyllidebau mae'n fwyfwy anodd i wasanaethau danwario; o dan yr amgylchiadau hynny mae'n rhaid rheoli cyllidebau'n fanwl ac yn ofalus.

Nododd y Pwyllgor Gwaith y sefyllfa gyffredinol a chyfeiriwyd yn benodol at y gorwariant yn y Gyllideb Addysg Ganolog. Nododd y Pwyllgor Gwaith fod Cludiant Ysgol yn faes sy'n gorwario'n hanesyddol ac oherwydd hynny gofynnwyd a oedd y cyllidebau ar gyfer y ddarpariaeth hon, yn ogystal â'r cyllidebau ar gyfer lleoliadau

tu allan i'r sir, yn realistig ac oni fyddai'n fwy buddiol defnyddio dull cyllidebu ar sail sero gyda chyllid yn cael ei ddyrannu ar sail angen? Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 ei fod yn credu y gallai cludiant ysgol ganfod arbedion pellach drwy wneud trefniadau ystyriol a gofalus; daeth y gyllideb lleoliadau tu allan i'r sir o dan bwysau ym mis Medi ac nid oedd modd rhagweld hynny; mae'r gyllideb hon yn fwy agored i symudiad plant i mewn ac allan o'r system ofal.

Nododd y Pwyllgor Gwaith fod blwyddyn ariannol 2017/18 yn debygol o fod yn un heriol a bod angen ei monitro'n ofalus.

Penderfynwyd –

- **Nodi'r sefyllfa a amlinellir mewn perthynas â pherfformiad ariannol 2016/17.**
- **Bod y canlyniad yr adroddir arno yn y ddogfen yn parhau i fod yn ganlyniad amodol hyd nes y cwblheir yr archwiliad statudol.**

6 ADRODDIAD MONITRO CYLLIDEB GYFALAF 2016/17 - CHWARTER 4

Cyflwynwyd er ystyriaeth gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 yn amlinellu canlyniadau dros dro y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2016/17.

Cyfeiriodd yr Aelod Portffolio Cyllid at y tabl ym mharagraff 2.1 yr adroddiad sy'n rhoi crynodeb o wariant cyfalaf hyd at 31 Mawrth 2017. Adroddodd bod y gyllideb ar gyfer y Gronfa Gyffredinol yn £38.665m a gwariwyd £28.033m hyd at 31 Mawrth 2017, sef 73% o'r gyllideb. Y prif resymau dros y tanwariant oedd y tanwariant mawr yn erbyn y cyllidebau ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif, y Cynlluniau Isadeiledd Strategol ar gyfer Caerdybi a Llangefni a'r Cynllun Priffyrdd Newydd i Wylfa Newydd. Gellir dwyn cyllid ar gyfer y prosiectau hyn ymlaen i 2017/18. Rhoddir manylion am wariant yr holl gynlluniau cyfalaf yn erbyn y gyllideb yn Atodiad B yr adroddiad. Cynigir bod £4.677m yn cael ei ddwyn ymlaen i 2017/18 yn sgil llithriad yn y cynlluniau cyfalaf na chafodd eu cwblhau erbyn diwedd Mawrth 2017.

Cafodd y rhaglen gwella mân-ddaliadau ei hystyriaeth am flwyddyn. O gymryd i ystyriaeth y diffyg o £1.281m a ddygwyd ymlaen o 2015/16, cyfanswm derbyniadau cyfalaf o £2.854m ar ddiwedd y flwyddyn a gwariant o £1.226m, mae gwarged o £0.307m erbyn hyn. Bydd gwarged net o werthu mân-ddaliadau a'r rhaglen wella yn cael ei glustnodi i'w ddefnyddio'n benodol ac yn unig ar gyfer gwneud gwelliannau i fân-ddaliadau yn y dyfodol.

Ar y cyfan, roedd 2016/17 yn flwyddyn ariannol lwyddiannus o ran derbyniadau cyfalaf a derbyniwyd dros £5m.

Penderfynwyd –

- **Nodi sefyllfa alldro drafft Rhaglen Gyfalaf 2016/17 a fydd yn destun archwiliad.**

- **Cymeradwyo dwyn £4.677m ymlaen i 2017/18 oherwydd tanwariant ar y rhaglen yn sgil llithriad. Dygir ymlaen y cyllid ar gyfer y swm hwn hefyd i 2017/18.**

7 ADRODDIAD MONITRO CYLLIDEB Y CYFRIF REFENIW TAI 2016/17 - CHWARTER 4

Cyflwynwyd er ystyriaeth gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 yn amlinellu perfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer 2016/17.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Cyllid fod y sefyllfa ariannol ddrafft ar gyfer 2016/17 yn dangos tanwariant o £3,263k. Felly, cynhyrnodd y CRT warged o £525k (yn erbyn diffyg cynlluniedig o £2,738k) gan adael balans o £7,567k yn y cronfeydd wrth gefn y gellir ei ddwyn ymlaen i ariannu rhaglenni cyfalaf yn y dyfodol, gan gynnwys codi tai newydd, fel yr amlinellir yn y cynllun busnes 30 mlynedd diweddaraf. Gweler mwy o fanylion yn Atodiad A yr adroddiad.

Gofynnodd y Cadeirydd i Sgriwtini dderbyn adroddiadau diweddarau chwarterol ar y gyllideb CRT I gyd-fynd â'r adroddiadau ariannol rheolaidd a ddarperir i sgriwtini mewn perthynas â'r cyllidebau refeniw a chyfalaf. Cadarnhaodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 mai dyma oedd y bwriad.

Penderfynwyd –

- **Nodi'r sefyllfa mewn perthynas â pherfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) ar gyfer 2016/17.**
- **Bod y sefyllfa alldro yr adroddir arni yn y ddogfen yn parhau i fod yn ganlyniad dros dro hyd nes y cwblheir yr archwiliad statudol.**

8 CYNLLUN GOSTYNGIADAU DEWISOL YN Y DRETH I FUSNESAU'R STRYD FAWR AM GYFNOD DROS DRO 2017/18

Cyflwynwyd er ystyriaeth, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog 151 yn gofyn i'r Pwyllgor Gwaith ddefnyddio ei bwerau dewisol i ganiatáu gostyngiad dan Adran 47 Deddf Llywodraeth Leol Cymru 1988 i weithredu cynllun gostyngiadau dros dro yn y dreth fusnes.

Wedi datgan diddordeb sy'n rhagfarnu yn y mater hwn, gadawodd y Cynghorwyr R.G. Parry, OBE, FRAGS ac Ieuan Williams y cyfarfod ac nid oeddent yn bresennol yn ystod y drafodaeth a'r penderfyniad ar y mater hwn.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Cyllid fod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi y bydd yn darparu gostyngiadau yn nhrethi annomestig y stryd fawr am flwyddyn yn unig o 1 Ebrill 2017 hyd at 31 Mawrth 2018. Mae'r gostyngiad wedi'i dargedu tuag at adwerthwyr stryd fawr yng Nghymru, a bydd yn darparu dwy haen o ostyngiadau ar gyfer trethi annomestig ar gyfer adwerthwyr cymwys ar y stryd fawr sydd mewn eiddo â gwerth ardrethol o £50,000 neu lai ym mlwyddyn ariannol 2017/18, yn amodol ar gyfyngiadau cymorth gwladol. Rhaid llenwi ffurflen gais i ymgeisio am y

cymorth hwn. Mae mwy o fanylion am y meini prawf cymhwyster ac eithriadau yn Atodiad A yr adroddiad.

Penderfynwyd –

- **Bod yr Awdurdod yn defnyddio ei bwerau dewisol i ganiatáu dan Adran 47 Deddf Llywodraeth Leol 1988 gweithredu cynllun dros dro Llywodraeth Cymru ar gyfer “Gostyngiadau yn Nhrefi'r Stryd Fawr”. Rhoddir y gostyngiad yn unol â dogfen Llywodraeth Cymru - “Canllawiau Trethi Annomestig - Gostyngiadau yn Nhrefi'r Stryd Fawr” 19 Ebrill, 2017 fel y gwelir yn Atodiad A i'r adroddiad.**
- **Bod y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 dan Gynllun Dirprwyo'r Cyngor i Swyddogion (rhan 3.5.3.5.19 y Cyfansoddiad) yn gwneud trefniadau priodol i weinyddu a phenderfynu ar geisiadau dan y Cynllun “Gostyngiadau yn Nhrefi Annomestig y Stryd Fawr.”**

9 STRATEGAETH EFFEITHLONRWYDD YNNI

Cyflwynwyd er ystyriaeth a chymeradwyaeth gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) yn ymgorffori Strategaeth Effeithlonrwydd Ynni am y cyfnod 2017 i 2022.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo fod y strategaeth wedi'i llunio mewn ymateb i ymrwymadau cenedlaethol ar ynni yn cynnwys Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015; y cynnydd mewn costau ynni a niwed tymor hir i'r amgylchedd. Mae'r strategaeth hefyd yn dynodi swyddogaethau a chyfrifoldebau er mwyn gweithredu'r strategaeth, i nodi a gwneud y defnydd gorau o grantiau gan y Llywodraeth ac i ledaenu'r neges ynglŷn ag arbed ynni ar draws y Cyngor. Nod y strategaeth yw galluogi Cyngor Sir Ynys Môn i wneud gostyngiad o 15% yn ei ddefnydd o ynni erbyn 2022 ac i sicrhau bod yr holl ynni y mae'n ei ddefnyddio'n dod o ffynhonnell garbon niwtral erbyn 2050. Roedd cyfanswm gwariant blynyddol y Cyngor ar ynni a gwastraff yn 2015/16 yn fwy na £2.1m; drwy fabwysiadu argymhellion y strategaeth gall y Cyngor liniaru effaith cynnydd mewn costau tanwydd sy'n uwch na chwyddiant. Mae'r Cyngor wedi rhoi nifer o brosiectau arbed ynni ar waith yn barod, ac mae rhai ohonynt wedi dwyn ffrwyth. Yr amcanion cyffredinol yw lleihau'r defnydd o ynni; hyrwyddo ffynonellau ynni gwyrdd a chreu cyfleoedd cyflogaeth yn y diwydiant ynni gwyrdd. Ar y dechrau bydd hyn yn cael ei wneud ar sail buddsoddi i arbed, gyda'r disgwyl y bydd llawer o'r gwariant hwnnw'n cael ei adennill dros amser yn sgil costau ynni is.

Dywedodd yr Aelod Portffolio Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo y bydd y Pwyllgor Gwaith yn derbyn adroddiadau cynnydd rheolaidd; mae Aelodau'r Pwyllgor Gwaith hefyd yn awyddus i dderbyn gwybodaeth fwy penodol am gynlluniau arbed ynni gwirioneddol a chynlluniau posib.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) fod gan y Cyngor raglen o waith arbed ynni sy'n gwbl ddibynnol ar grantiau gan Lywodraeth Cymru e.e. rhaglen ariannu SALIX Cymru. Mae'r Awdurdod wedi bod yn arbennig o lwyddiannus o ran sicrhau cyllid ar gyfer goleuadau stryd, gyda 40% o oleuadau stryd erbyn hyn yn oleuadau LED. Talwyd amdanynt drwy ddefnyddio arbedion ar

yr ynni a ddefnyddir a chostau cynnal a chadw is goleuadau o'r fath. Derbynnir nad oes arian cyfalaf ar gael yn fewnol yn y Cyngor ar hyn o bryd i gefnogi'r rhaglen hon gan fod blaenoriaethau eraill yn y rhaglen gyfalaf.

Er bod y Pwyllgor Gwaith yn cefnogi'r strategaeth, gofynnwyd am sicrwydd ynglŷn â pha mor gyraeddadwy yw nodau'r strategaeth o ystyried y cyfyngiadau ariannol. Gofynnodd y Pwyllgor Gwaith hefyd am gael gweld y rhaglen o waith arbed ynni y cyfeiriodd y Swyddog ati ac awgrymwyd ymhellach fod ffynonellau cyllido eraill y gellir ymchwilio iddynt ar gyfer y rhaglen e.e. benthyciadau di-log.

Cadarnhaodd y Pennaeth Gwasanaeth (Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) bod modd gwireddu'r strategaeth. Mae grantiau/cyllid ar gael ar gyfer goleuadau, er enghraifft, y gellir eu talu'n ôl dros gyfnod penodol ac os yw cynllun yn cyfarfod â meini prawf effeithlonrwydd ynni yna mae siawns dda o dderbyn grant - cynllun blaenoriaeth uchel arall yw adnewyddu boeleri'r canolfannau hamdden. Dywedodd y Swyddog y bydd y rhaglen arbed ynni yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith yn y dyfodol agos.

Dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Cymuned a Gwella Gwasanaethau) y bydd y Grŵp Tir ac Asedau Corfforaethol yn monitro cynnydd yn erbyn y cynllun effeithlonrwydd ynni.

Penderfynwyd cymeradwyo'r Strategaeth Effeithiolrwydd Ynni am y cyfnod 2017 i 2022 fel y'i chyflwynwyd.

10 GORCHYMYN PRYNIANT GORFODOL – Ffordd GYSWLLT LLANGEFNI

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaeth (Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) yn gofyn am ganiatâd i wneud Gorchymyn Pryniant Gorfodol o dan adran 239 Deddf Prifffyrdd 1980 i gaffael tir sydd ei angen ar gyfer Rhan 3 o Ffordd Gyswllt Llangefni.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo fod adrannau 1 a 2 Ffordd Gyswllt Llangefni wedi eu hagor ym mis Mawrth 2017 a bod gwaith ar ran 4 wedi dechrau ym mis Mehefin 2017. Rhaglenwyd gwaith rhagbaratoadol ar ran 3 i gychwyn ym mis Hydref 2017 ac er bod telerau wedi eu cytuno â'r tirlfeddiannwr, nid yw pryniant y tir wedi'i gwblhau oherwydd anghydfod rhwng cyfarwyddwyr y cwmni. Er mwyn symud ymlaen mae angen awdurdod ffurfiol ar gyfer GPG gyda'r gobaith y bydd hynny'n cymell y tirlfeddianwyr i ddod i gytundeb.

Penderfynwyd –

- **Bod y Cyngor yn gwneud Gorchymyn Prynu Gorfodol (GPG) o dan adran 239 Deddf Prifffyrdd 1980 i gaffael tir sydd ei angen ar gyfer Rhan 3 o Gynllun Ffordd Gyswllt Llangefni fel a ddangosir ar y cynllun sydd wedi'i atodi i'r adroddiad.**
- **Dirprwyo awdurdod i'r Pennaeth Gwasanaeth (Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) gymryd yr holl gamau sydd eu hangen i sicrhau cadarnhau'r GPG.**

11 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

Penderfynwyd o dan Adran 100 (A)(4) Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar eitem 12, oherwydd y tebygrwydd y caiff gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf eithriad ohoni fel y diffinnir y wybodaeth yn y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd fel y'i cyflwynwyd.

12 FFOADURIAID SYRIA

Cyflwynwyd er ystyriaeth gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Tai yn amlinellu'r cynnydd hyd yma o ran darparu'r cynllun Adsefydlu Ffoaduriaid Syria yn Ynys Môn.

Nododd y Pwyllgor Gwaith y sefyllfa a chrosawyd y cynnydd a wnaethpwyd hyd yma.

Penderfynwyd –

- **Nodi'r cynnydd sydd wedi'i wneud hyd yma.**
- **Cadarnhau'r camau nesaf, sef cymryd hyd at 10 unigolyn dros y 12 mis nesaf.**
- **Cadarnhau argymhelliad y Swyddogion bod y Cyngor ddim yn cymryd rhan ar hyn o bryd yn y Cynllun Trosglwyddo Cenedlaethol ar gyfer Plant ar eu pennau eu hunain sydd yn ceisio lloches, am y rhesymau a amlinellir yn yr adroddiad.**

13 NEWIDIADAU I'R CYFANSODDIAD

Cyflwynwyd er ystyriaeth gan y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro yn amlinellu'r newidiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad er mwyn cynnwys dwy swydd ychwanegol ar y Pwyllgor Gwaith. Hysbyswyd y Pwyllgor Gwaith yr ystyrir bod y newidiadau'n angenrheidiol er mwyn darparu capasiti ychwanegol a'r hyblygrwydd mwyaf posibl er mwyn canolbwyntio ar feysydd blaenoriaeth penodol o fewn y Cyngor ac y byddant yn adlewyrchu darpariaethau statudol. Byddai cynyddu aelodaeth y Pwyllgor Gwaith yn y modd sy'n cael ei argymhell yn gost niwtral ar y sail bod y Dirprwy Arweinydd ac un Cadeirydd yn parhau i wrthod derbyn yr uwch gyflogau sy'n daladwy ar gyfer eu swyddi.

Penderfynwyd –

Argymhell bod adran 2.7.2 y Cyfansoddiad yn cael ei ddiwygio i ddarllen fel a ganlyn –

“Bydd y Pwyllgor Gwaith yn cynnwys yr Arweinydd ynghyd ag o leiaf 2, ond dim mwy na 9 Cynghorydd arall, gan gynnwys y Dirprwy Arweinydd, a bydd y cyfan yn cael eu penodi i'r Pwyllgor Gwaith gan yr Arweinydd.”

- Argymhell bod nifer y swyddi ar y Pwyllgor Gwaith sy'n gymwys i dderbyn cyflog uwch yn codi ar unwaith o 7 i 8.
- Cytuno mewn egwyddor bod y Cyngor yn cyflwyno cais i Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (PACGA) am ganiatâd i godi nifer Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn sy'n gymwys i dderbyn cyflog uwch o'r cap presennol o 15 hyd at uchafswm o 16.
- Ar yr amod y bydd y Cyngor yn cymeradwyo'r cais terfynol ac ar yr amod y ceir caniatâd gan PACGA , rhoi awdurdod i benodi Aelod pellach o'r Pwyllgor Gwaith (cyfanswm o 9) a fydd yn gymwys i dderbyn cyflog uwch.
- Cydnabod y bydd penodi dau Aelod pellach o'r Pwyllgor Gwaith yn gost niwtral ar y sail y byddant yn cael eu cyllido o arbedion o gyflogau'r Dirprwy Arweinydd ac un Cadeirydd a fyddant ill dau yn parhau i wrthod y cyflogau uwch sy'n daladawy ar gyfer eu swyddi.

14 CYNLLUN ARWEINYDDIAETH STRATEGOL AR GYFER YSGOLION

Cyflwynwyd, er ystyriaeth a chymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Pennaeth Dysgu yn amlinellu'r camau a'r adnoddau sydd eu hangen i weithredu cynllun datblygu i ddatblygu arweinyddion ysgol ar gyfer y dyfodol yn Ynys Môn.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Addysg bod y cynigion yn seiliedig ar egwyddorion y rhaglen Foderneiddio Ysgolion a fabwysiadwyd eisoes a'u bod yn ymateb i'r newidiadau yn Strwythur y Gwasanaeth Ysgolion a'r angen i ddatblygu arweinwyr ysgol yn lleol.

Nododd y Pwyllgor Gwaith y cynigion a gofynnwyd am eglurhad ynglŷn â'r amserlen ar gyfer cwblhau a gweithredu'r Cynllun/Rhaglen Ddatblygu yn ogystal ag unrhyw ymrwymadau/costau ariannol y tu hwnt i'r costau amcangyfrifedig o £56k yn y flwyddyn gyntaf.

Dywedodd y Pennaeth Dysgu nad cwrs unwaith ac am byth yw'r Rhaglen Ddatblygu ond yn hytrach ei bod yn rhaglen ddatblygu barhaus dros gyfnod o amser ac y bydd modd teilwra gwahanol fath o gefnogaeth yn ôl anghenion yr unigolyn tu mewn a thu allan i'r ysgol. Mae nifer o unigolion wedi eu hadnabod eisoes i gymryd rhan yn y rhaglen ac mae gwaith cefnogi rhagbaratoadol a datblygiad proffesiynol wedi dechrau'n barod. Rhagwelir y bydd y modd ariannu'r rhaglen drwy'r Grant Arloesedd Ysgolion Bach a Gwledig sydd eto i'w cymeradwyo gan Lywodraeth Cymru. Os na fydd Llywodraeth Cymru'n cymeradwyo'r grant mae'n bosib y gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gefnogi trefniadau i gyllido'r rhaglen hon yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae'r Gwasanaeth Addysg yn hyderus bod y pecyn ar gyfer Arweinwyr Ysgolion y Dyfodol yn cyd-fynd â'r gweithgareddau a nodwyd yn y meini prawf ar gyfer y grant.

Penderfynwyd cymeradwyo Cynllun Datblygu i ddatblygu arweinwyr ysgol y dyfodol i gynnwys yr elfennau a amlinellir yn yr adroddiad.

**Y Cynghorydd Llinos Medi Huws
Cadeirydd**